

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دوخت (۲)

رشته طراحی و دوخت

گروه تحصیلی هنر

زمینه خدمات

شاخه آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۳۴۶۳

برزگر بفرویی، سکینه	۶۴۶/۲
دوخت (۲) / مؤلفان: سکینه برزگر بفرویی [و دیگران]. - تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی	د ۴۴۴ ب
ایران، ۱۳۹۴.	۱۳۹۴
۲۰۰ ص. مصور. - (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۳۴۶۳)	
متون درسی رشته طراحی و دوخت گروه تحصیلی هنر، زمینه خدمات.	
برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی رشته	
طراحی و دوخت دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش وزارت آموزش و پرورش.	
۱. خیاطی. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش. دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و	
کاردانش. ب. عنوان. ج. فروست.	

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

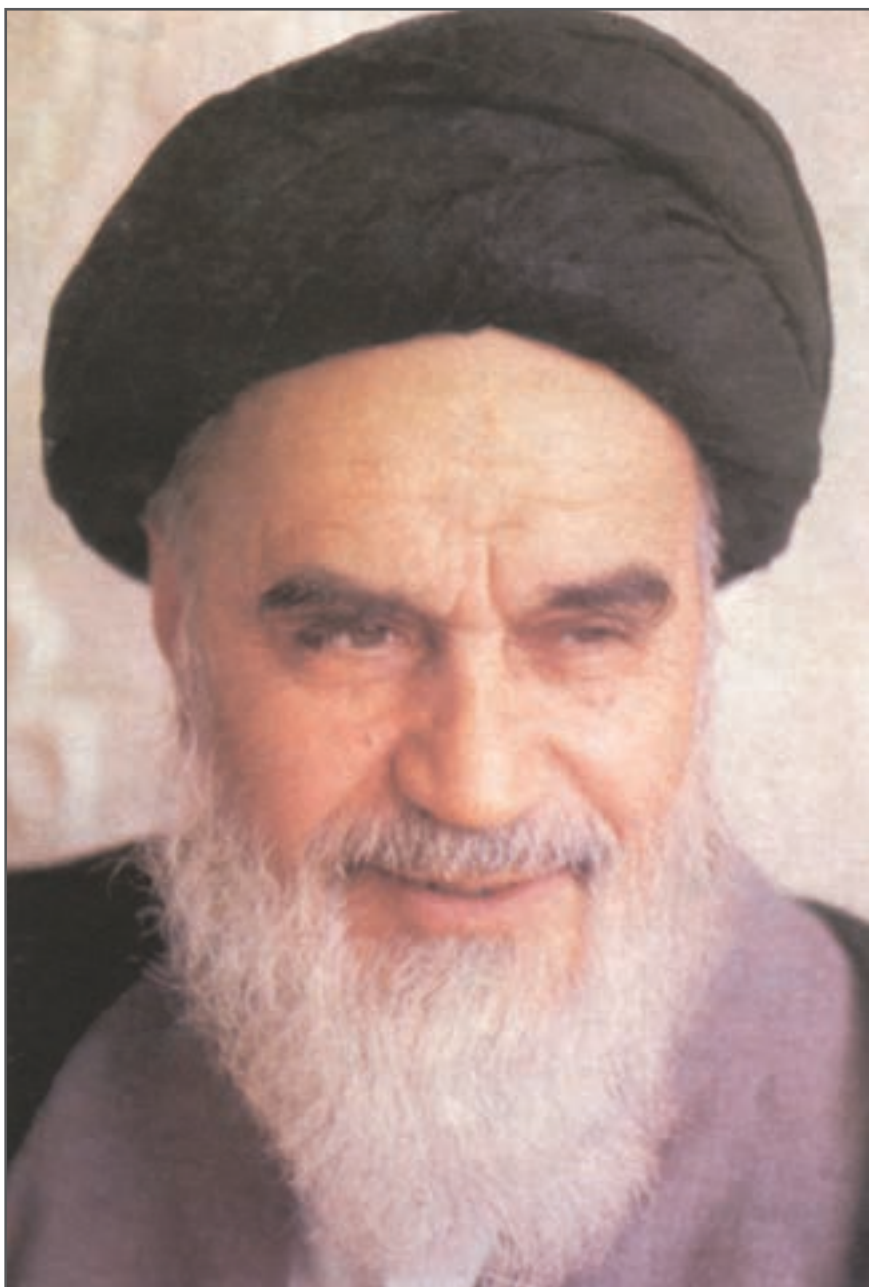
همکاران محترم و هنرجویان عزیز:
پیشنهادها و نظرهای خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی:
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای
و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir
www.tvoccd.sch.ir

پیام نگار (ایمیل)
وب گاه (وب سایت)

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش
نام کتاب: دوخت (۲) - ۴۸۸/۱
مؤلفان: سکینه برزگر بفرویی، صدیقه حسن جعفری، فرزانه رضایی و فاطمه کلماتیان
اعضای کمیسیون تخصصی: فرح الهامی، منیژه فرقانی، پروین لارستانی، خدیجه میرجلیلی، محبوبه نقیب‌القرآء،
محمود زارع، زهرا امانی تهران، آمنه شیخ، زهرا فیروزیار و فاطمه صنعتی
طراح گرافیکی تصاویر، صفحه‌آرا: فاطمه رئوف‌پی، فریبا رهدار
رسامی الگو: فاطمه رئوف‌پی، فریبا رهدار
طراح جلد: مریم کیوان
نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
تهران - ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹،
وب سایت: www.chap.roshd.ir
چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (دارویش)
تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹
کلیه حقوق مربوط به تألیف، نشر و تجدید چاپ این اثر متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی است.
حق چاپ محفوظ است.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور
خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از
اتکای به اجانب پرهیزید.

امام خمینی «قدس سرّه الشریف»

فهرست مطالب

(فصل اول)

۱۲	هدف های رفتاری
۱۴	۱-۱ - پیراهن یکسره
۱۴	۱-۱-۱ - اپل معمولی
۱۵	۱-۱-۲ - طریقه دوخت اپل معمولی
۱۶	۱-۱-۳ - وصل اپل
۱۸	۱-۲ - پیراهن یکسره بدون آستین
۲۰	۱-۲-۱ - روش دوخت زیپ در خط مرکزی پشت
۲۰	۱-۲-۲ - دوخت زیپ به روش مخفی
۲۲	۱-۲-۳ - دوخت زیپ مخفی (روش اول)
۲۴	۱-۲-۴ - دوخت زیپ مماس
۲۶	۱-۲-۵ - دوخت زیپ تزینی
۲۹	۱-۲-۶ - دوخت زیپ تزینی (روش دوم)
۳۱	۱-۲-۷ - دوخت سجاف یکسره حلقه گردن و آستین
۳۳	پرسش پایان فصل

(فصل دوم)

۳۴	هدف های رفتاری
۳۵	۲-۱ - آستین بلوزی
۳۹	۲-۲-۱ - دوخت مچ
۴۱	۲-۲ - آستین لبه تنگ (روش اول)
۴۲	۲-۳ - آستین لبه تنگ (روش دوم) (شمشیری)
۴۳	۲-۳-۱ - طریقه دوخت بندینگ نخ
۴۴	۲-۴ - آستین با چین در لبه مچ
۴۶	۲-۴-۱ - دوخت مچ (نوع دوم)
۴۹	۲-۵ - شکاف مچ پیراهن مردانه
۵۲	۲-۵-۱ - مچ شومیزه (مردانه)
۵۳	۲-۵-۲ - مچ دوبل

فهرست مطالب

- ۵۴ ۳-۵-۲ - دکمه سردست
- ۵۵ ۶-۲ - آستین کلوش
- ۵۶ ۷-۲ - آستین کاپ چین دار (نوع اول)
- ۵۷ ۱-۷-۲ - اپل گذاری داخل آستین های کاپ چین دار
- ۵۸ ۲-۷-۲ - اپل آستین های کاپ چین دار (پر چین)
- ۵۹ ۳-۷-۲ - آستین کاپ چین دار (نوع دوم)
- ۶۰ ۸-۲ - آستین پفی
- ۶۳ ۹-۲ - کیمونوی بدون پنس
- ۶۵ ۱۰-۲ - کیمونو با برش حلقه آستین
- ۶۶ ۱۱-۲ - کیمونو پنس دار با برش رگلان (روش اول)
- ۶۹ ۱-۱۱-۲ - طریقه رسم الگوی اپل آستین با برش شبیه رگلان
- ۷۱ پرسش پایان فصل

(فصل سوم)

- ۷۲ هدف های رفتاری
- ۷۴ ۱-۳ - یقه های ایستاده
- ۷۴ ۱-۱-۳ - روش اول (پوشاندن درز جلو یقه با سجاف جلو)
- ۷۶ ۲-۱-۳ - یقه های ایستاده (روش دوم)
- ۷۷ مکان جا دکمه
- ۷۸ ۲-۳ - دوخت یقه شومیزیه پایه جدا
- ۷۹ ۱-۲-۳ - اتصال یقه به حلقه گردن پیراهن
- ۸۰ ۳-۳ - سجاف لباس های جلو بسته
- ۸۴ ۴-۳ - یقه شکاری
- ۸۸ ۵-۳ - یقه ب. ب.
- ۹۲ ۶-۳ - یقه آمریکایی بدون پشت یقه
- ۹۵ ۱-۶-۳ - سجاف دو تکه برای یقه های برگردان روی هفت

فهرست مطالب

- ۹۸ ۳-۷ - یقه آمریکایی با پشت یقه
- ۱۰۲ ۳-۸ - یقه آرshal
- ۱۰۴ ۳-۸-۱ - یقه آرshal طرح دار
- ۱۰۶ ۳-۹ - یقه شال
- ۱۱۰ ۳-۱۰ - یقه انگلیسی
- ۱۱۲ پرسش پایان فصل
- (فصل چهارم)**
- ۱۱۳ هدف های رفتاری
- ۱۱۶ ۴-۱ - مدل شماره یک
- ۱۱۷ ۴-۱-۱ - مراحل دوخت مدل شماره یک
- ۱۱۹ ۴-۱-۲ - دوخت آستین
- ۱۲۰ ۴-۱-۲-۱ - گوشه دوزی
- ۱۲۳ ۴-۱-۲-۲ - نوع دیگر گوشه دوزی (سجاف تزینی از روی لباس)
- ۱۲۸ ۴-۲ - مدل شماره دو
- ۱۲۹ ۴-۲-۱ - مراحل دوخت مدل شماره دو
- ۱۳۲ ۴-۲-۲ - دوخت آستین
- ۱۳۲ ۴-۲-۲-۱ - دوخت بندینگ پارچه ای
- ۱۳۷ ۴-۳ - مدل شماره سه
- ۱۳۸ ۴-۳-۱ - مراحل دوخت مدل شماره سه
- ۱۳۸ ۴-۳-۲ - دوخت یقه
- ۱۴۰ ۴-۳-۳ - آستین
- ۱۴۳ ۴-۴ - مدل شماره چهار
- ۱۴۴ ۴-۴-۱ - مراحل دوخت مدل شماره چهار
- ۱۴۴ ۴-۴-۲ - دوخت جیب
- ۱۴۵ ۴-۴-۲-۱ - دوخت جیب آستر دار رو
- ۱۴۶ ۴-۴-۳ - دوخت جا دکمه پارچه ای

فهرست مطالب

- ۱۴۷ روش دوخت جا دکمه پارچه‌ای
- ۱۴۹ ۱-۳-۴-۴ - دوخت پشت جا دکمه (روش اول)
- ۱۵۰ ۲-۳-۴-۴ - دوخت پشت جا دکمه (روش دوم)
- ۱۵۱ ۴-۴-۴ - دوخت یقه
- ۱۵۱ ۵-۴-۴ - دوخت آستین با درز پشت
- ۱۵۳ ۶-۴-۴ - دوخت دامن
- ۱۵۵ ۵-۴ - مدل شماره پنج
- ۱۵۶ ۱-۵-۴ - مراحل دوخت مدل شماره پنج
- ۱۵۹ ۲-۵-۴ - دوخت لبه آستین
- ۱۶۰ ۳-۵-۴ - دوخت شلوار
- ۱۶۰ ۱-۳-۵-۴ - دوخت جیب شلوار
- ۱۶۲ ۲-۳-۵-۴ - دوخت زیپ شلوار مردانه
- ۱۶۵ ۶-۴ - مدل شماره شش
- ۱۶۶ ۱-۶-۴ - مراحل دوخت مدل شماره شش
- ۱۶۸ ۲-۶-۴ - آستین لاله‌ای
- ۱۷۰ ۷-۴ - مدل شماره هفت
- ۱۷۱ ۱-۷-۴ - مراحل دوخت مدل شماره هفت
- ۱۷۵ ۲-۷-۴ - دوخت کش در لبه آستین
- ۱۷۶ ۱-۲-۷-۴ - دوخت میچ با مغزی
- ۱۷۹ ۸-۴ - مدل شماره هشت
- ۱۸۰ ۱-۸-۴ - مراحل دوخت مدل شماره هشت
- ۱۸۱ ۲-۸-۴ - سجاف مخفی جدا
- ۱۸۴ ۹-۴ - مدل شماره نه
- ۱۸۵ ۱-۹-۴ - مراحل دوخت مدل شماره نه
- ۱۸۵ ۲-۹-۴ - دوخت جیب فیلتابی یک طرفه (روش اول)
- ۱۹۰ ۱-۲-۹-۴ - دوخت جیب فیلتابی دو طرفه

فهرست مطالب

۱۹۴	۴-۹-۲-۲ - دوخت جیب فیلتابی دو طرفه با در جیب
۱۹۵	۴-۹-۳ - دوخت برش ها و یقه
۱۹۶	۴-۹-۴ - دوخت آستین
۱۹۶	۴-۹-۵ - مکان جا دکمه
۱۹۶	۴-۹-۶ - چاک پشت کت یا پایین دامن
۱۹۷	۴-۹-۶-۱ - چاک همراه با پیلی
۱۹۹	پرسش پایان فصل
۲۰۰	فهرست منابع و مآخذ

خیاطی هنری است که شاید به اندازه طول عمر انسان قدمت داشته باشد. از همان زمان که بشر نیاز به پوشش را در خود احساس کرد، این هنر بوجود آمد. بعدها به موازات پیشرفت زندگانی بشر، خیاطی نیز پیشرفت کرد و کم کم دامنه آن، هنرهای دیگری از قبیل دکوراسیون، تئاتر، سینما و... را نیز در بر گرفت. بالاخره می توان گفت مهارت در هنر خیاطی تحسین برانگیز است.

در دنیای امروز نقش لباس در زیبایی فرد و تأثیر آن در شخصیت و برازندگی و نشان دادن فرهنگ، سنت، آداب و رسوم، ملیت و مذهب اهمیت بیشتری پیدا کرده و از تأثیر دنیای مد هم بی بهره نمانده است. با هنر خیاطی، نه تنها نیازهای روزمره خانواده تأمین می شود بلکه صرفه جویی اقتصادی قابل توجهی نیز حاصل خواهد شد. همانطور که یکی از مهمترین قسمت های تهیه یک لباس، رسم صحیح الگو است، استفاده از روش صحیح دوخت نیز به همان اندازه اهمیت دارد.

در این کتاب سعی شده تکنیک های صحیح دوخت هر نوع آستین و یقه، پیراهن و مانتو آموزش داده شود. کتاب حاضر شامل چهار فصل به شرح زیر است:

■ در فصل اول، چگونگی دوخت دو نوع پیراهن به همراه طریقه دوخت زیپ و سجاف کردن و اپل گذاری بیان شده است.

■ در فصل دوم، دوخت آستین های جدا همراه با چند روش دوخت سجاف شکاف مچ، دوخت مچ، تهیه اپل و اپل گذاری مناسب برای چند مدل آستین چین دار، همچنین طریقه دوخت آستین سر خود و اپل گذاری آنها آموزش داده شده است.

■ در فصل سوم، چگونگی برش و لایی گذاری و دوخت یقه های برگردان و هفت مانند: یقه های شکاری، ایستاده، آرشال، انگلیسی و غیره. همچنین دوخت سجاف های جدا و سرخود در یقه های مذکور و طریقه دوخت جا دکمه بیان شده است.

■ در فصل چهارم، دوخت چند مدل پیراهن، مانتو، بلوز، شلوار، کت و دامن با نکاتی مانند دوخت سجاف یقه، چین درپیلی، پیلی در پنس، بندینک، گوشه دوزی ها، آستین لاله ای، جیب فیلتابی، جیب و زیپ شلوار به روش مردانه و غیره تدریس شده است.

سخنی با هنرآموز:

در این کتاب تمام تکنیک‌های دوخت به روش تک‌دوزی و گام به گام آموزش داده شده است. از هنرآموزان محترم تقاضا می‌شود نکاتی را که در قسمت‌های مختلف درسی بیان شده به هنرجویان تدریس نمایند و دقت نمایند تا هنرجویان عملاً آن را تجربه کنند.

۱- سعی شود در شروع سال تحصیلی، هنرجویان ضمن مرور کوتاه بر درس الگو و دوخت «۱» پاترون پیراهن را نیز بدوزند، تا بتوانند پاترون انواع آستین‌ها را مطابق فصل مربوطه که تدریس می‌شود به پیراهن وصل نمایند.

۲- تمامی پاترون‌های آستین و یقه در اندازه سایز فردی هنرجویان دوخته و پرو شود.

۳- لازم به تذکر است در دوخت لباس‌ها از پارچه‌های خاص مانند پارچه‌های حریر، تور، پارچه‌های کشی و مخمل و غیره خودداری شود، پارچه‌هایی با ضخامت متوسط مناسب است.

۴- در نیمه دوم سال تحصیلی، هنرجویان به صورت گروهی پاترون لباس‌های ارائه شده در فصل چهارم را بدوزند.

۵- در طول سال تحصیلی هر کدام از هنرجویان با توجه به محتوای کتاب الگو و دوخت «۲» به اندازه سایز فردی علاوه بر پاترون‌های دوخته شده در فصل یک تا چهار یک مدل کت و دامن پیراهن و مانتو شلوار را با پارچه مناسب بدوزند.

در موقع دوخت هر کدام از مدل‌ها به نکات و ترتیبی که در کتاب دوخت ذکر شده توجه داشته باشند.

ضمن تشکر از تمام افرادی که در این خصوص همکاری نموده‌اند، از شما هنرآموزان گرامی درخواست می‌شود جهت غنی‌تر شدن مطالب کتاب موجود نقطه نظرات اصلاحی خود را به دفتر تألیف و برنامه درسی ارائه نمایید.

سخنی با هنرجویان عزیز:

دوخت لباس نیز با پیشرفت علوم و فنون و تکنیک همگام شده و روش‌های جدیدی را در دوخت به وجود آورده است. در دوخت یک لباس، عواملی مانند جنس پارچه، رنگ، طرح و الگو تأثیرگذار است. هنرجویان عزیز باید قبل از خرید پارچه به مدل لباسی که می‌خواهید بدوزید توجه داشته باشید و نسبت به مدل لباس، سن و موقعیت مکانی که می‌خواهید لباس را بپوشید پارچه مناسب و همچنین وسایلی مانند زیپ، دکمه، لایی چسب، نخ قرقره مناسب آن را نیز تهیه کنید و با رعایت نکات دوخت می‌توانید صاحب لباسی زیبا شوید.

هنرجویان عزیز در موقع دوخت، باید نکات ذیل را مد نظر داشته باشید:

- ۱- قبل از دوخت پاترون‌ها، از صحیح بودن الگو اطمینان حاصل کنید.
- ۲- برای پاترون از پارچه‌های ارزان قیمت و مناسب مانند چلوار با رنگ روشن انتخاب کنید.
- ۳- به مراحل دوختی که در کتاب ذکر شده توجه نموده و مراحل را به ترتیبی که بیان شده، انجام دهید تا در پایان دوختی زیبا و جالب داشته باشید.
- ۴- قبل از دوخت لباس‌های اصلی، سعی کنید حتماً پاترون لباس را تهیه کرده تا از صحیح بودن الگوی خود مطمئن شوید.
- ۵- از راهنمایی هنر آموزان خود کمال استفاده را برده تا به تجربیات خود در دوخت انواع لباس بیفزایید.
- ۶- در مصرف کاغذ الگو و پارچه در موقع رسم الگو و برش پارچه نهایت صرفه‌جویی را نمایید. به خاطر داشته باشید خیاط ماهر کسی است که از کمترین متراف پارچه بهترین بهره‌وری را داشته باشد.

هدف کلی: مهارت دوخت کامل انواع مدل دامن، شلوار، پیراهن و مانتو همراه با انواع یقه و آستین‌های مختلف

فصل اول

هدف‌های رفتاری

در پایان این فصل از هنرجو انتظار می‌رود بتواند:

- ۱ نکات مهم در دوخت پیراهن یکسره را بیان کند.
- ۲ الگوی اپل معمولی را رسم کند.
- ۳ اپل معمولی را برای پیراهن آماده کند.
- ۴ زیپ مخفی را در خط مرکزی پشت بدوزد.
- ۵ دوخت سجاف یکسره حلقه گردن و آستین را انجام دهد.
- ۶ نکات ایمنی را در کارگاه دوخت به طور کامل رعایت کند.

پیراهن یکسره

• تصویر ۱-۲ •

• تصویر ۱-۱ •

۱-۱- پیراهن یکسره

در زیبایی پیراهن یکسره، دوخت صحیح درزهای پهلوی، پنس‌ها و برش‌های عمودی و زیپ، نقش به‌سزایی دارد.

در صورتی که پیراهن نیاز به اپل داشته باشد می‌توان آن را از چند لایه پشم شیشه درست کرد و یا آن را به‌صورت آماده خریداری نمود.

۱-۱-۱- اپل معمولی

■ اپل در لباس‌های ضخیم (کت و پالتو) و لباس‌های نازک (بلوز و پیراهن) کاربرد دارد. در ضمن ضخامت و ظرافت آن به جنس پارچه و مدل آن بستگی دارد.

■ در سرشانه‌هایی که اپل به آن وصل می‌شود از شیب سرشانه کم شده تا فضایی برای محل اپل در الگو ایجاد شود. تصویر (۱-۳)

■ معمولاً کاربرد اپل برای شانه‌های نامساوی، باریک و افتاده است به‌عنوان مثال برای رفع افتادگی شانه، می‌توان از لایه‌های بیشتری در اپل استفاده کرد.

● تصویر ۱-۳ ●

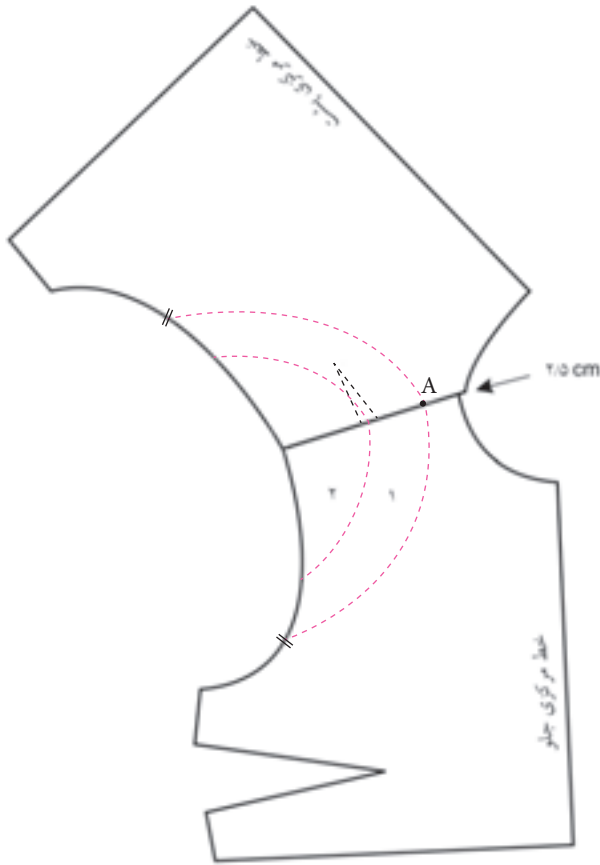
● در صورت وجود گودی بین سینه و سرشانه می‌توان اپل را در قسمت جلو به صورت مربع تهیه کرد. اپل‌های آماده مسطح که به صورت چهارگوش در اندازه ۲۰×۲۰ سانتی‌متر در بازار موجود است و در دوخت صنعتی و کت و مانتوهای آستردار استفاده می‌شود.

● شکل ۱-۱ ●

۲- از گوشه سرشانه در محل حلقه گردن به اندازه $(\frac{2}{5})$ سانتی متر روی خط سرشانه علامت بزنید تا نقطه A بدست آید از این نقطه خطی منحنی به نقاط موازنه جلو و پشت رسم کرده و به فاصله «۴ سانتی متر» هلالی کوچک تر روی هلال قبلی رسم کنید.

قطعه بزرگ تر را شماره «۱» و قطعه کوچک تر را شماره «۲» بنامید. شکل (۱-۱)

۴- قطعه شماره «۲» را سه بار از پشم شیشه که به ترتیب «۱-۲ سانتی متر» کوچک تر می شوند برش بنید. تعداد لایه ها بستگی به ضخامت اپل مورد نظر دارد.

۵- لایه‌های پشم شیشه را به گونه‌ای روی هم قرار دهید که لبه‌های صاف آنها بر یکدیگر منطبق شوند. سپس قطعه پارچه شماره «۱» را در زیر قطعات پشم شیشه قرار داده و قطعه پارچه شماره «۲» را بر روی آنها بگذارید و $\frac{1}{4}$ لایه‌ها را مطابق شکل مشخص کرده و آنها را به هم وصل کنید. شکل (۱-۲)

● شکل ۱-۲ ●

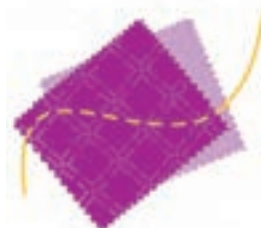
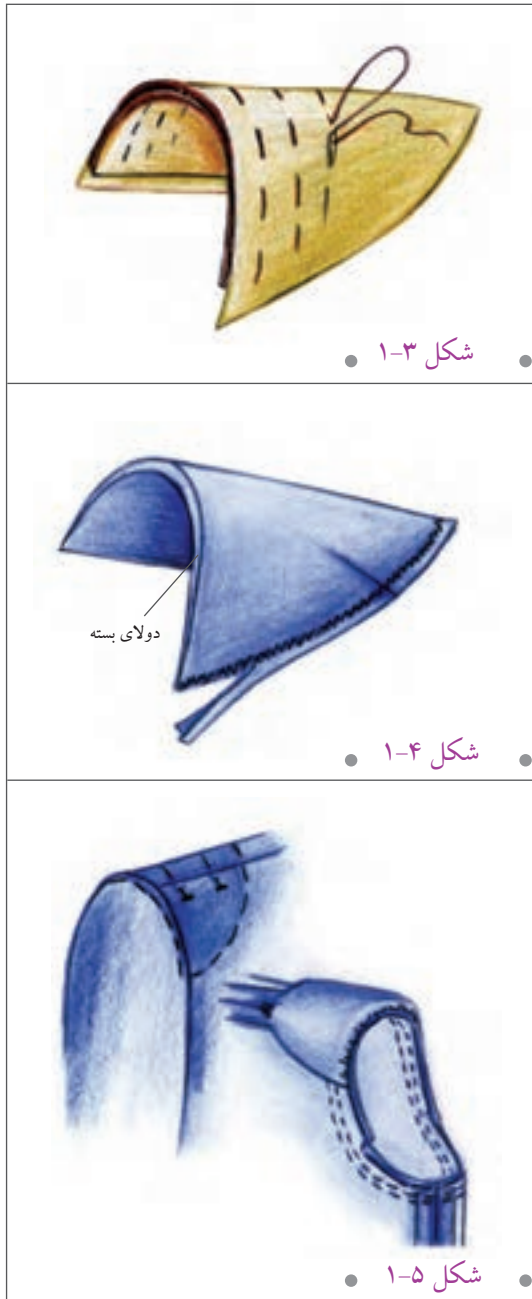
۶- برای حالت دادن اپل مطابق شکل (۱-۳) قطعه بزرگتر را رو و قطعه کوچکتر را زیر قرار داده و ضمن منطبق کردن لبه‌های خارجی اپل، لایه‌ها را با کوک به هم وصل کنید. سپس توسط اتوی بخار روی بالشتک آن را حالت دهید.

۳-۱-۱- وصل اپل

۱- برای روکش کردن اپل از اریپ پارچه رویه یا آستری هم رنگ لباس استفاده کنید.
شکل (۱-۴)

۲- برای تعیین کردن محل اپل و خوش فرم ایستادن آن، لباس را پوشیده و اپل را به گونه‌ای در محل سرشانه قرار دهید تا لبه منحنی آن «۱ سانتی‌متر» خارج از درز حلقه آستین قرار گیرد.

۳- خط مرکزی اپل را به درز سرشانه بخیه کنید.
شکل (۱-۵)

پیراهن یکسره بدون آستین

• تصویر ۱-۵ •

• تصویر ۱-۴ •

۱-۲- پیراهن یکسره بدون آستین

- پس از برش الگوی پیراهن، خطوط و نقاط موازنه را علامت گذاری کنید.
- درزهای پهلو، سرشانه را پاک دوزی کنید.
- پنس‌های ناحیه کمر در جلو و پشت را بدوزید سپس آنها را به طرف خط مرکزی جلو و پشت خوابانده و با گذاشتن قطعه‌ای کاغذ ضخیم زیر پنس، آنها را اتو کنید. (شکل ۱-۶)

● شکل ۱-۶ ●

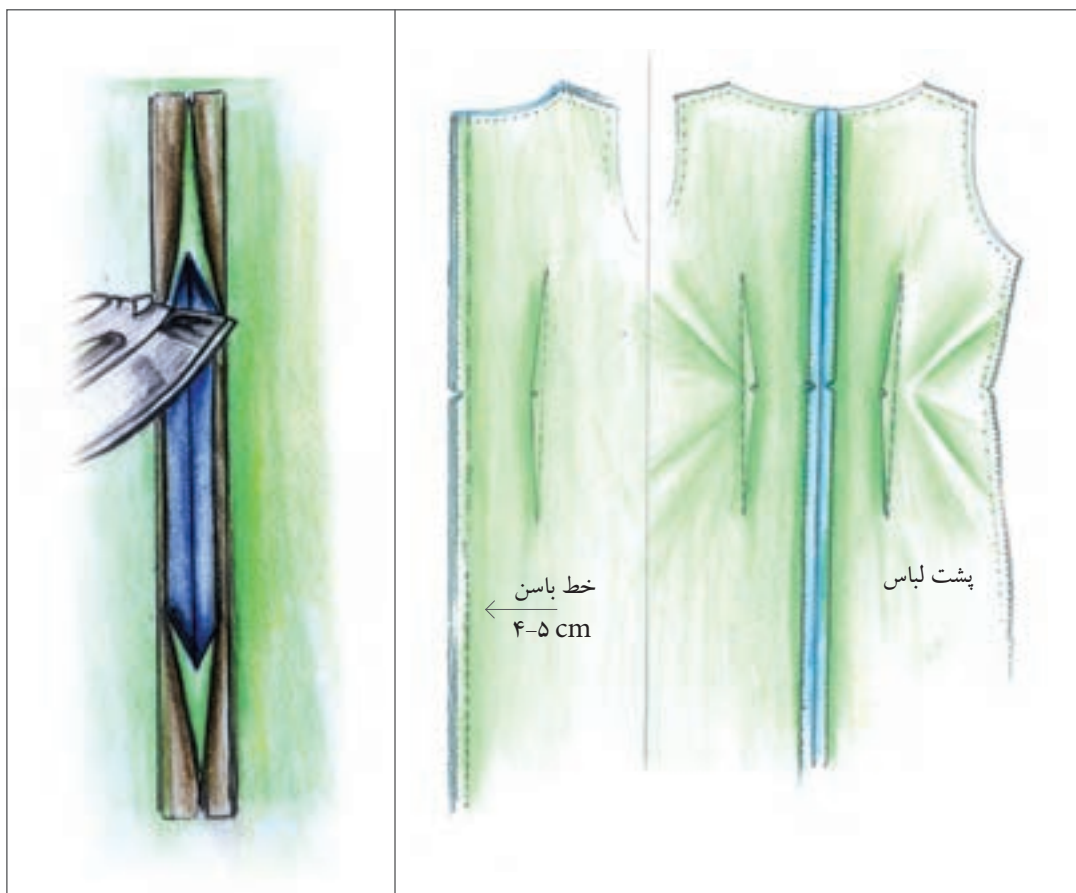
● شکل ۱-۷ ●

توجه:

چنانچه پنس دارای عمق زیادی باشد، می‌توان وسط آن را از پایین به بالا چیده و اضافه درز را کم کرد.
شکل (۱-۷)

● شکل ۱-۸ ●

● شکل ۱-۹ ●

- سپس درز را باز کرده و اتو کنید. شکل (۱-۸)
  - درز خط مرکزی پشت را از «۴-۵ سانتی متر» بالاتر از خط باسن تا لبه دامن به هم سنجاق کرده و پس از کوچک زدن، چرخ کنید ابتدا و انتهای درز را با چند بخیه محکم کنید.
  - ادامه درز را تا محل پشت یقه موقتاً با بخیه درشت بدوزید.
  - روی خط مرکزی پشت در محل گودی کمر مطابق شکل چرت زده و پس از باز کردن درز آن را اتو کنید.
- شکل (۱-۹)

۱-۲-۱- روش دوخت زیپ در خط مرکزی پشت

■ زیپ پیراهن به روش‌های یک‌طرفه، دو طرفه یا مخفی دوخته می‌شود.

توجه:

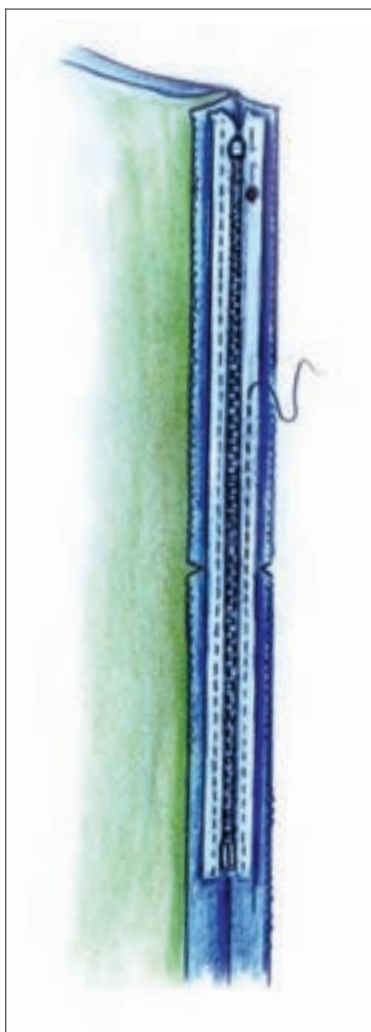
زیپ در پیراهن به غیر از درز مرکزی پشت، در درز مرکزی جلو یا پهلو می‌تواند دوخته شود.

۱-۲-۲- دوخت زیپ به روش مخفی

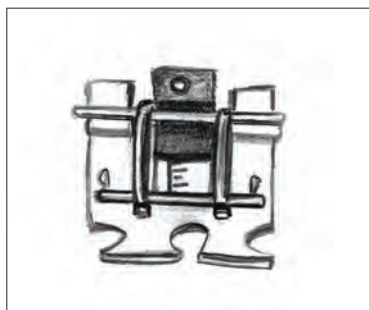
■ در دوخت زیپ به روش مخفی، زیپ بسته داخل درز لباس قرار گرفته و دوخته می‌شود.

■ زیپ بسته را در محلی که قبلاً بخیه درشت زده‌اید قرار داده به‌طوری که انتهای زیپ «۲-۳ سانتی‌متر» پایین‌تر از چاک قرار گیرد.

■ نوار زیپ را با پایه زیپ‌دوزی از بالا به پایین فقط روی درز شکاف بدوزید، دقت کنید که لباس به زیر درز نرود طرف دیگر را نیز به همین روش بدوزید. شکل‌های (۱-۱۰ و ۱-۱۱)

● شکل ۱-۱۱ ●

● شکل ۱-۱۰ ●

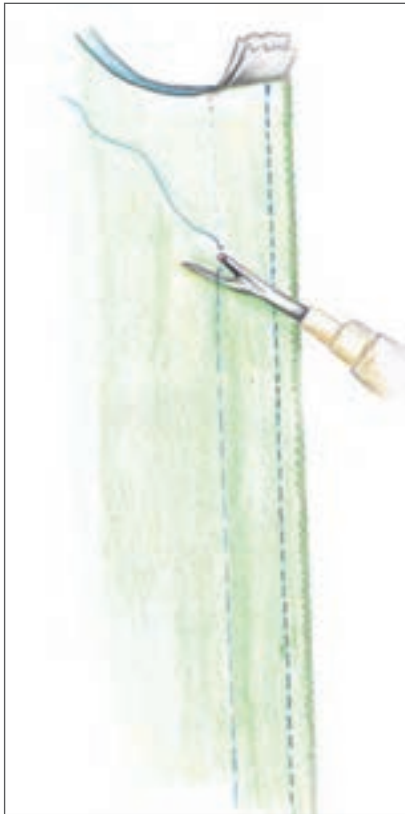
■ سپس دوخت بخیه درشت و لبه را باز کنید.

(شکل ۱-۱۲)

■ سپس کناره‌های دندانه‌ی زیپ مخفی را باز کرده با پایه‌ی زیپ دوزی فقط به اضافه‌ی درز لباس از بالا به طرف پایین تا انتهای چاک بدوزید و انتهای دوخت را محکم کنید. (شکل ۱-۱۳)

سمت دیگر زیپ را نیز به همین روش بدوزید.

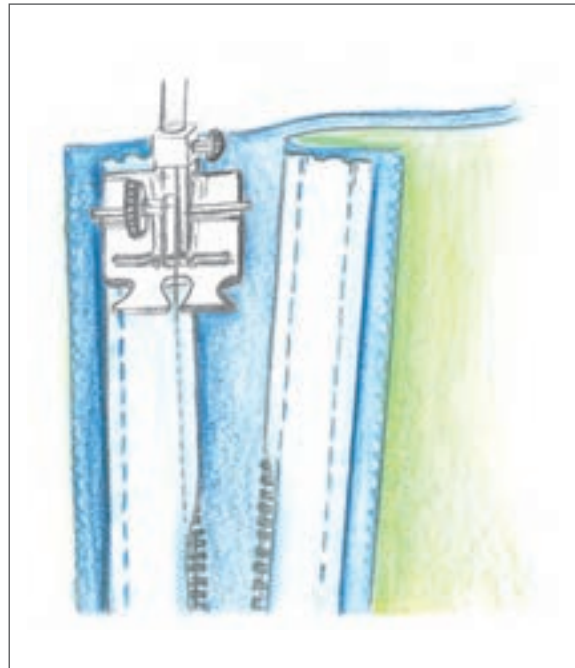
(شکل ۱-۱۴)

● شکل ۱-۱۲ ●

● شکل ۱-۱۳ ●

● شکل ۱-۱۴ ●

۳-۲-۱- دوخت زیپ مخفی (روش اول)

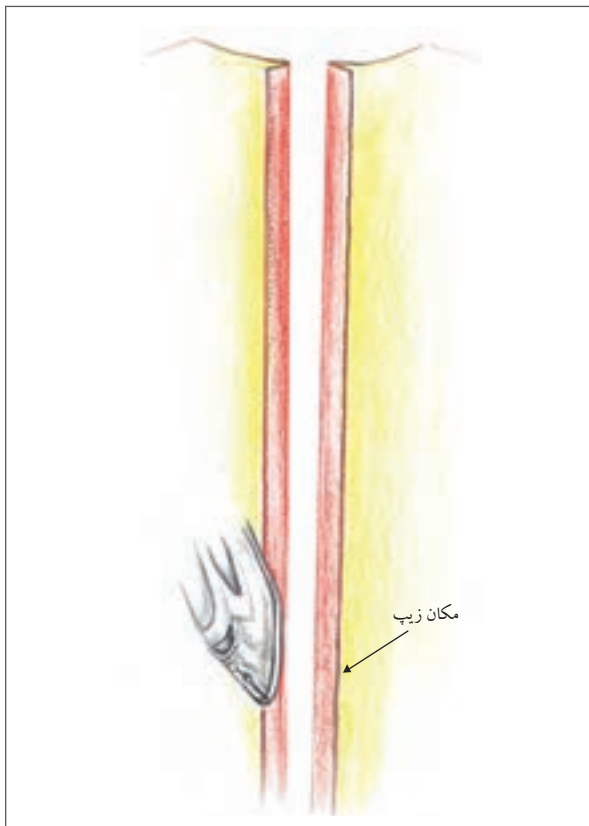
■ در این روش درز خط مرکزی پشت دوخته نمی شود. طرفین درز خط مرکزی پشت را به سمت پشت پارچه تا مکان زیپ تازده و اتو کنید. شکل (۱-۱۵)

■ زیپ را باز کرده یک طرف نوار زیپ را از بالا به پایین به اضافه درز پشت سنجاق بزنید.

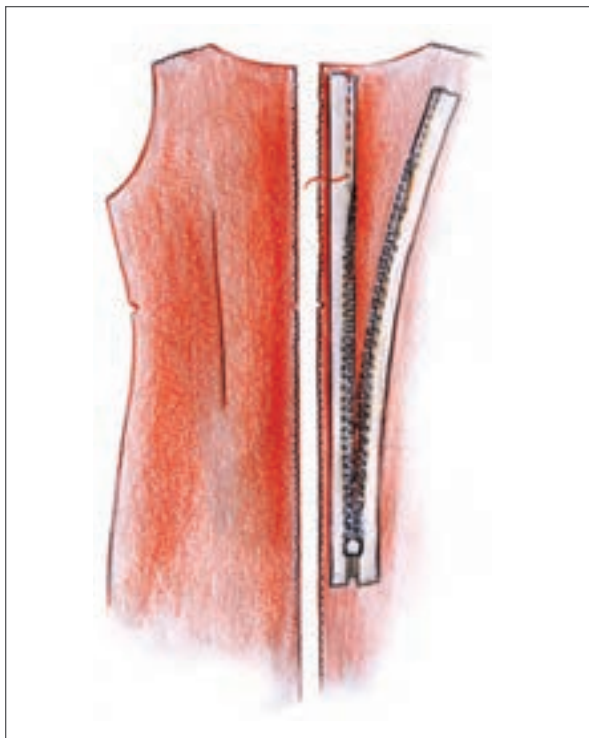
■ سپس کناره‌های دندانه زیپ مخفی را باز کرده، به اضافه درز لباس تا چند سانتی متر بالاتر از خط باسن کوک بزنید. شکل (۱-۱۶)

■ سمت دیگر زیپ را نیز به همین روش کوک بزنید. شکل (۱-۱۷)

■ دقت کنید خط گردن پشت در ناحیه خط مرکزی پشت در امتداد یکدیگر باشد.

● شکل ۱-۱۵ ●

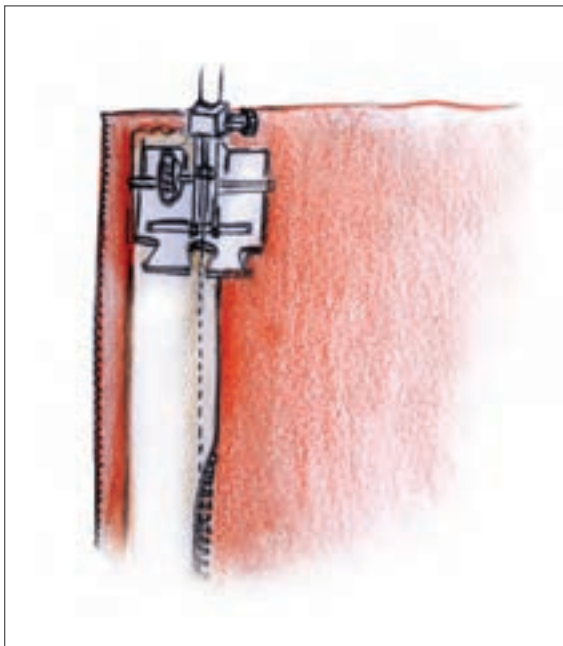
● شکل ۱-۱۶ ●

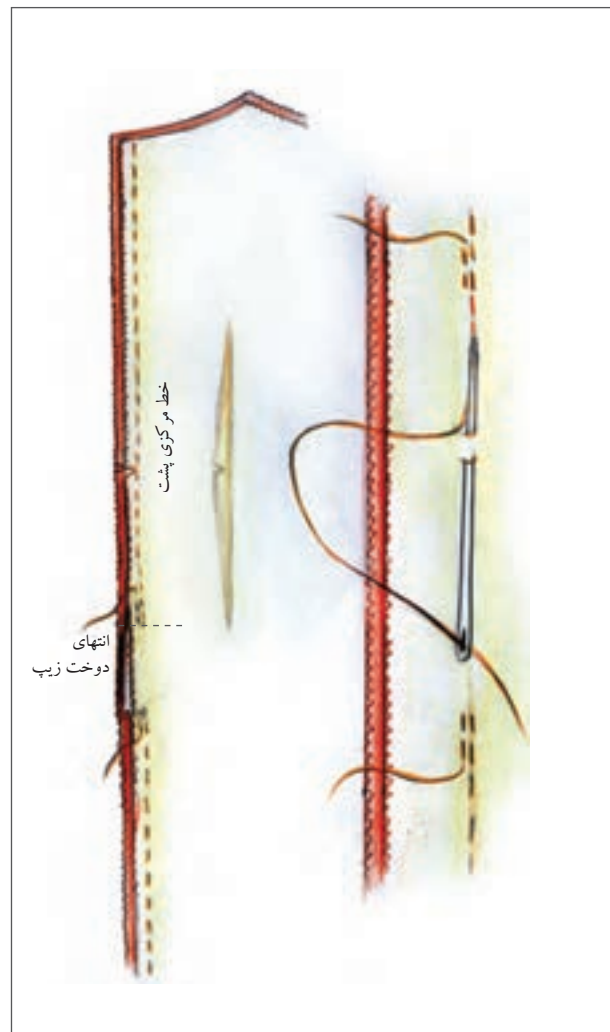
● شکل ۱-۱۷ ●

- حال با پایه زیپ دوزی دو طرف زیپ را از بالا به طرف پایین بدوزید. شکل (۱-۱۸)
- سپس درز مرکزی پشت را از پایین تا چند سانتی متر مانده به زیپ بدوزید.
- (انتهای درز به علت برجستگی زیپ قابل دوخت با چرخ نمی باشد). شکل (۱-۱۹)
- باقی مانده درز مرکزی پشت در انتهای زیپ را با دست بخیه ریز بزنید. شکل (۱-۲۰)
- درز را باز کرده و اتو کنید.

● شکل ۱-۱۸ ●

● شکل ۱-۲۰ ● شکل ۱-۱۹ ●

۴-۲-۱- دخت زیپ مماس

■ در بعضی موارد به جای دخت زیپ مخفی از زیپ معمولی برای دخت در خط مرکزی پشت استفاده می شود.

تصویر (۱-۶)

روش دخت

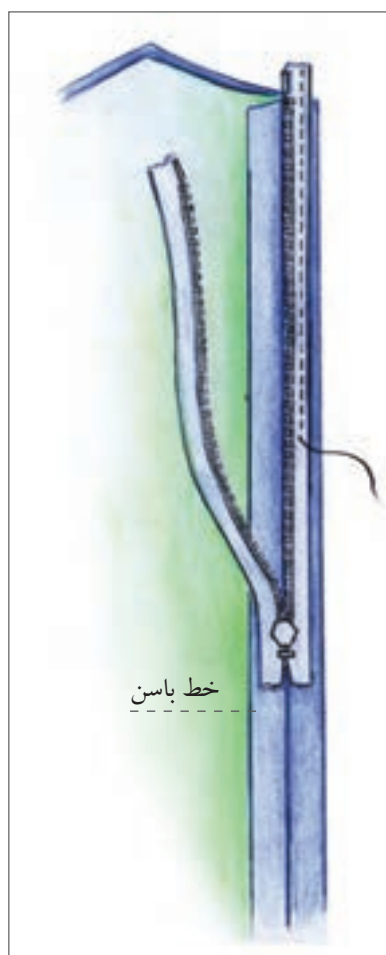
■ ابتدا درز خط مرکزی پشت را از پایین تا انتهای شکاف زیپ دوخته و با چند بخیه محکم کنید.

■ ادامه درز در مکان شکاف را با بخیه درشت بدوزید سپس درز را با اتو باز کنید.

■ در قسمت شکاف زیپ از سمت داخل، زیپ را روی شکاف زیپ طوری که دندانه های زیپ منطبق با درز

شکاف باشد، قرار داده یک طرف زیپ را کوک زده و زیپ را باز کنید و قسمت کوک زده را با پایه زیپ همراه

با جا درز شکاف دوخته و سپس زیپ را بسته و طرف دیگر را به همین ترتیب بدوزید. شکل (۱-۲۱)

● شکل ۱-۲۱ ●

● تصویر (۱-۶) ●

■ پس از دوخت زیپ، بخیه درشت را شکافته و روی آن را اتو کنید.

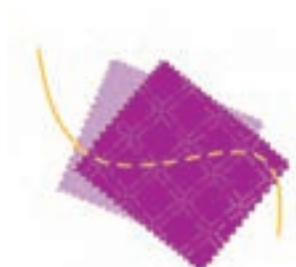
■ سپس از سمت روی کار طوری لبه شکاف را تنظیم کنید که دندانه‌های زیپ را بپوشاند و با نخ لطف روی آن را کوک بزنید.

از سمت روی کار با پایه زیپ دوزی کناره‌های زیپ را چرخ کنید تا زیپ در جای خود ثابت شود. شکل (۱-۲۲)

● شکل ۱-۲۲ ●

دوخت زیب تزئینی

۵-۲-۱- زیب تزئینی

در برخی پیراهن‌ها زیب به جای خط مرکزی پشت، در خط مرکزی جلو دوخته می‌شود که می‌توان به روش‌های زیب مماس، مخفی و یا به شکل تزئینی آن را دوخت. تصویرهای (۱-۷) و (۱-۸) و (۱-۹) زیب تزئینی دارای تنوع زیادی است با دندانه‌های درشت‌تر از زیب معمولی و از جنس فلزی، استخوانی و پلاستیکی موجود است.

● تصویر ۱-۹ ●

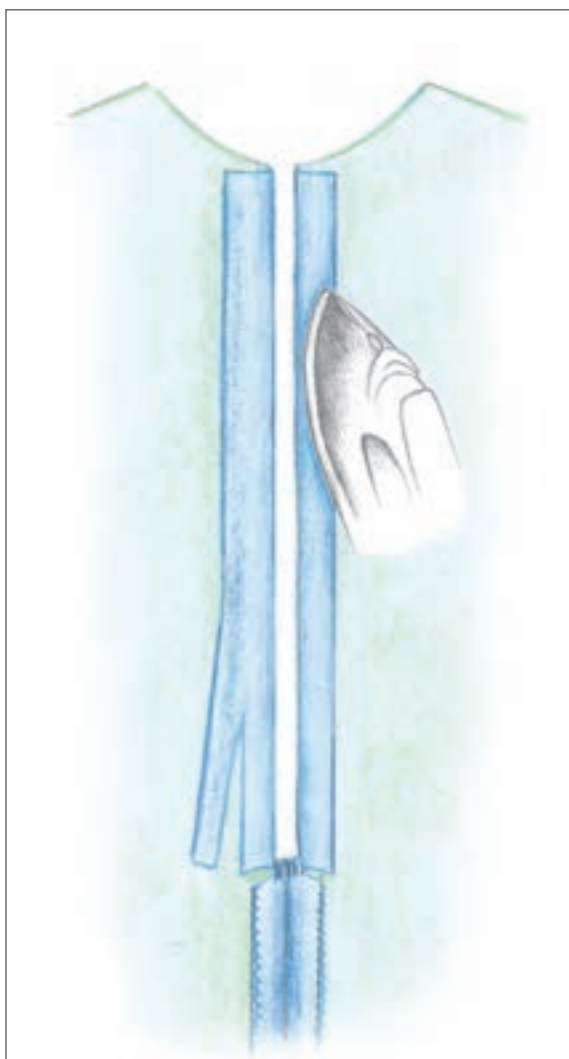
● تصویر ۱-۸ ●

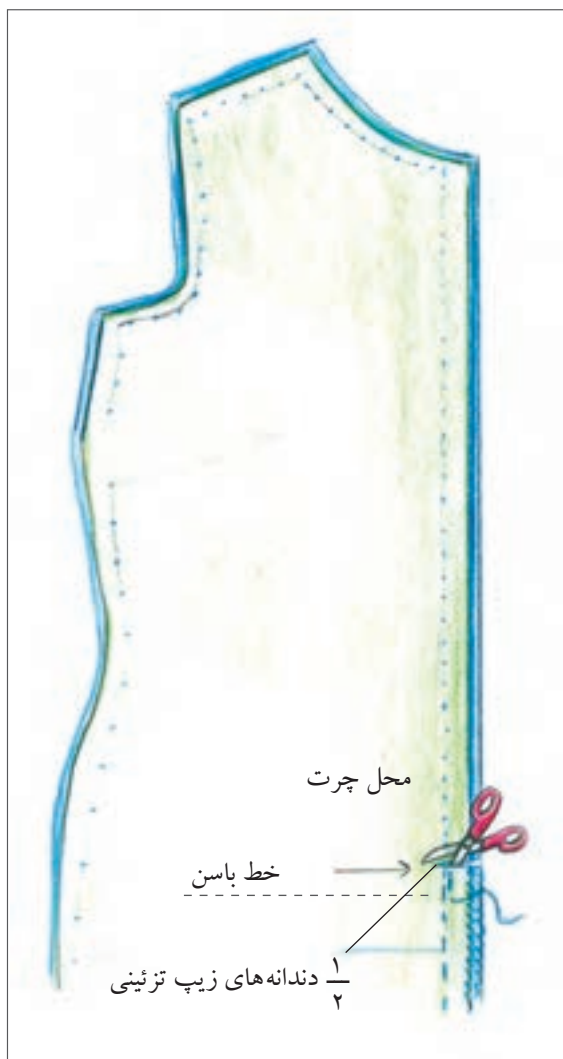
● تصویر ۱-۷ ●

روش دوخت

- در صورتی که خط مرکزی جلو درزدار باشد، درز را از لبه پیراهن تا انتهای شکاف بدوزید (۴-۸ سانتی متر بالاتر از خط باسن) و آن را چند بست محکم بزنید.
- از انتهای درز به اندازه $\frac{1}{4}$ دندانه‌های زیپ تزئینی چرت افقی بزنید. شکل (۱-۲۳)
- این اندازه را همراه با اضافه درز خط مرکزی جلو به طرفین باز کرده اتو کنید. شکل (۱-۲۴)

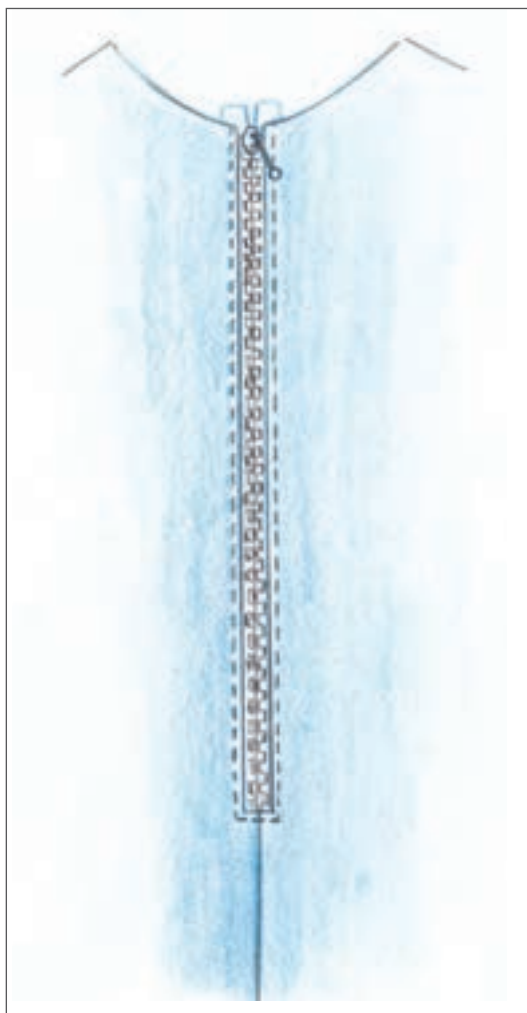

● شکل ۱-۲۴ ●

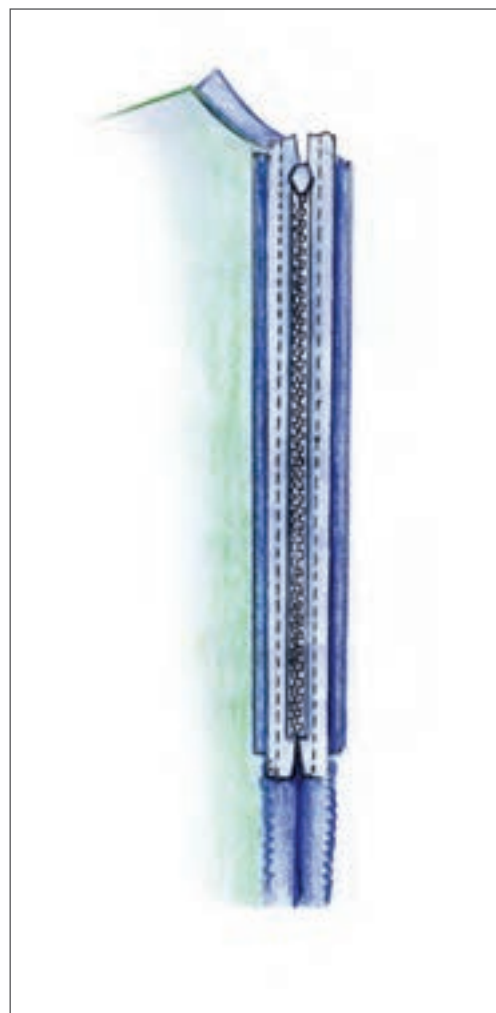

● شکل ۱-۲۳ ●

- زیپ را در محل شکاف در پشت پارچه طوری منطبق کنید که دندانه‌های زیپ، شکاف را بپوشانند.
- نوار زیپ را همراه با جا درز کوک زده چرخ کنید تا زیپ در مکان خود ثابت شود. شکل (۱-۲۵)
- سپس کناره دندانه‌های زیپ را از رو توسط پایه زیپ با نخ مناسب بخیه تزئینی بزنید. شکل (۱-۲۶)

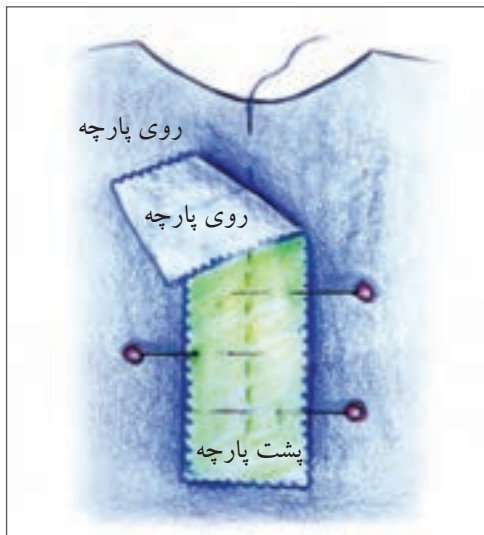
• شکل ۱-۲۶ •

• شکل ۱-۲۵ •

۶-۲-۱- دوخت زیپ تزئینی (روش دوم)

● شکل ۱-۲۷ ●

■ در صورتی که خط مرکزی جلو بدون درز باشد در محل خط مرکزی به اندازه طول شکاف زیپ، کوک راهنما بزنید.

■ جهت دوخت زیپ نیاز به یک سجاف در خط مرکزی جلو داریم.

■ ابتدا یک نوار از پارچه رویه لباس به عرض «۵ سانتی متر» و طول «۳ سانتی متر» بلندتر از طول خط راهنما برش زده و اطراف آن را پاک دوزی کنید.

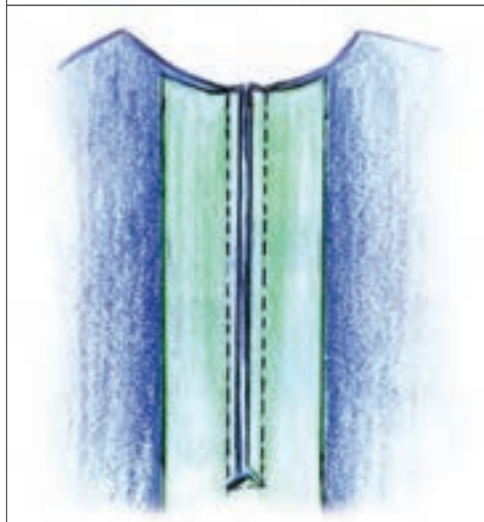
■ روی نوار را روی پارچه قرار داده و سنجاق بزنید به طوری که وسط نوار روی کوک های راهنما قرار گیرد. (شکل ۱-۲۷)

■ از پشت پارچه به اندازه $\frac{1}{4}$ عرض دندانه های زیپ طرفین کوک راهنما را بدوزید.

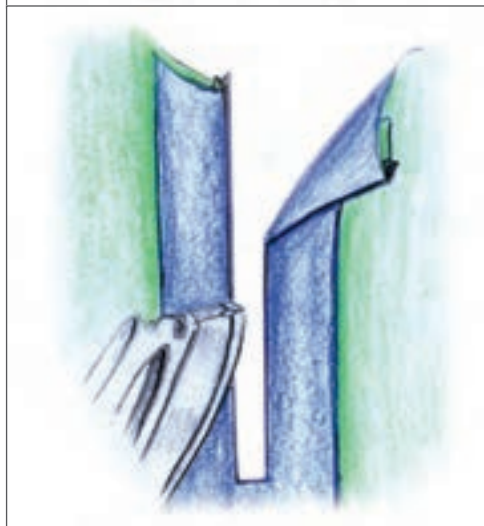
■ خط راهنما را چیده و (۱ سانتی متر) مانده به انتهای شکاف، آن را به شکل اریب به طرفین بچینید. (شکل ۱-۲۸)

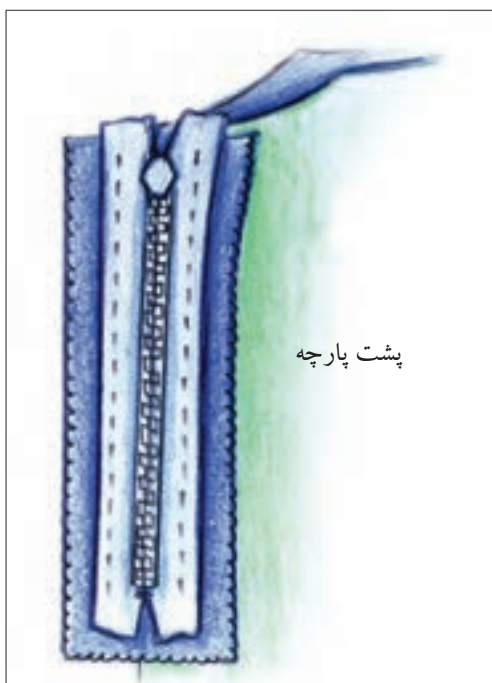
■ سجاف را به پشت لباس برگردانید و درز آن را به داخل برده و روی آن را کوک زده و اتو کنید. (شکل ۱-۲۹)

● شکل ۱-۲۸ ●

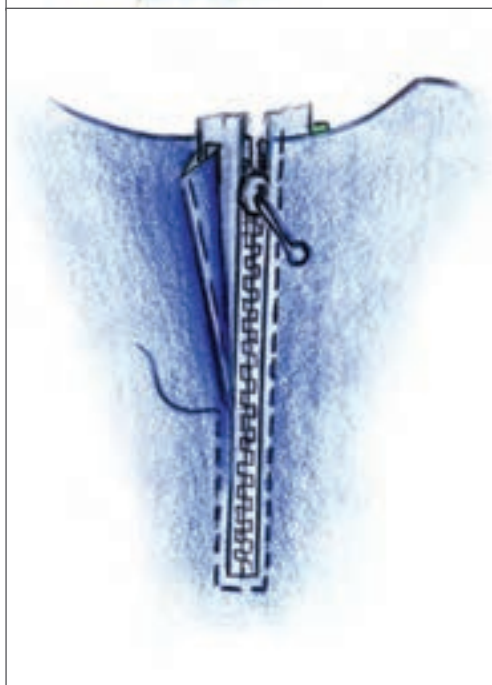
● شکل ۱-۲۹ ●

- زیپ را در مکان سجاف شده قرار دهید به طوری که دندانه‌های زیپ با لبه شکاف مماس باشد.
- نوار زیپ را در پشت پارچه همراه با درز سجاف بدوزید. شکل (۱-۳۰)

● شکل ۱-۳۰ ●

- سپس از روی پیراهن توسط پایه زیپ از رو با نخ مناسب یک طرف زیپ را بخیه تزئینی تا انتهای شکاف بزنید.
- سوزن چرخ را در پارچه نگه داشته جهت پیراهن را چرخانده پایین زیپ و بعد طرف دیگر آن را رودوزی کنید. شکل (۱-۳۱).

● شکل ۱-۳۱ ●

۷-۲-۱- دوخت سجاف یکسره حلقه گردن و آستین

پس از لایه گذاری سجاف جلو و پشت، لبه خارجی سجاف و درزهای پهلوی را پاک دوزی کنید.

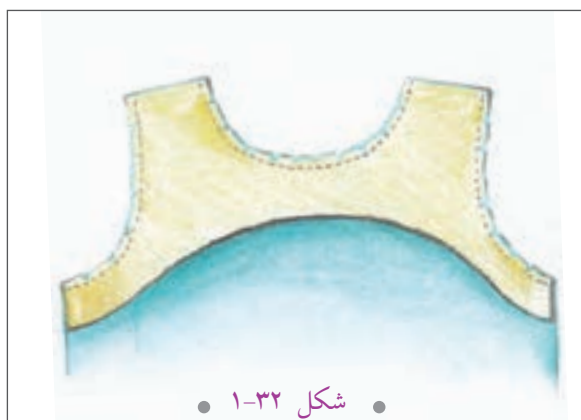
■ سجاف جلو را طوری روی بالاتنه قرار دهید که روی پیراهن و رویه سجاف بر هم منطبق شوند.

■ پس از دوختن درز حلقه گردن و حلقه آستین جلو اضافه درزها را کم کرده و پس از کلیپ زدن آنها را اتو کنید. در این مرحله درز سرشانه های جلو دوخته نمی شود. شکل (۱-۳۲)

■ سجاف را به رو برگردانید. برای ثابت ماندن درز سجاف آن را با نخ لطیف کوک زده و اتو کنید. شکل (۱-۳۳)

■ بالا تنه پشت را روی سطح صاف به گونه ای پهن کنید تا روی پارچه به طرف بالا باشد.

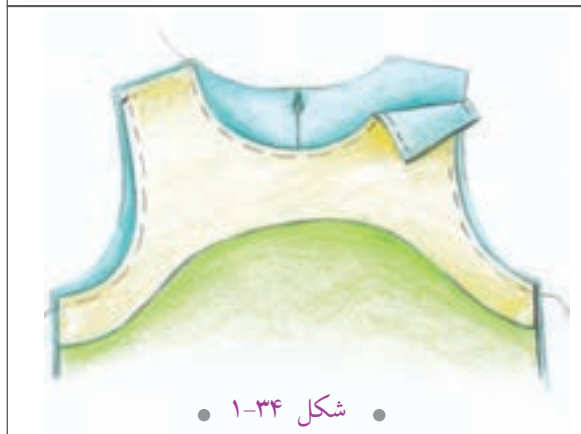
■ بالا تنه سجاف شده جلو را روی بالا تنه پشت به گونه ای منطبق کنید، که درزهای سرشانه و پهلوها روی هم قرار گیرد و همچنین روی پارچه نیز به هم باشد. شکل (۱-۳۴)

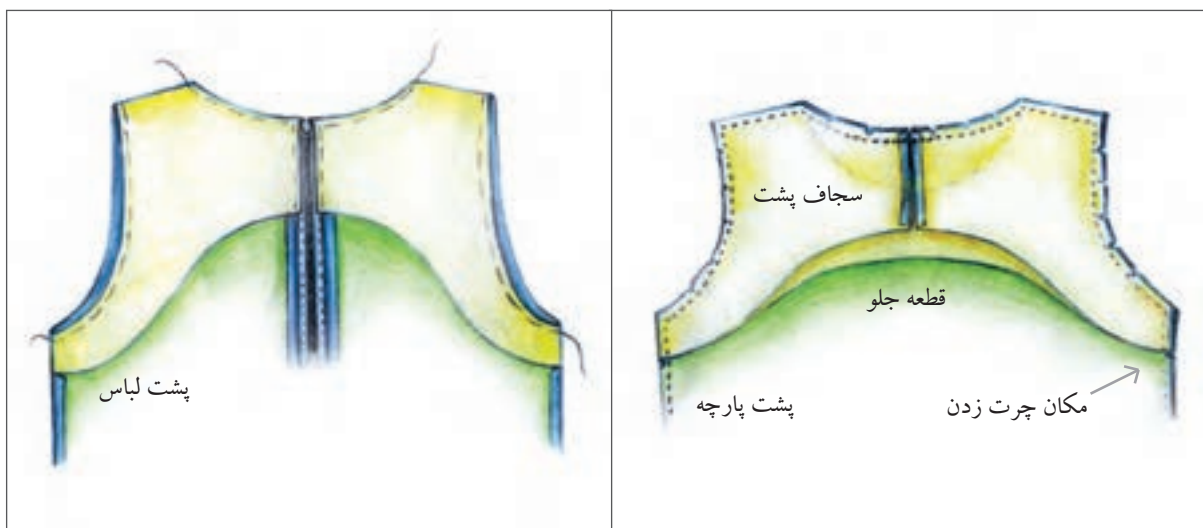
● شکل ۱-۳۲ ●

● شکل ۱-۳۳ ●

● شکل ۱-۳۴ ●

● شکل ۱-۳۶ ●

● شکل ۱-۳۵ ●

- سپس سجاف دوخته شده پشت را به گونه‌ای بر روی بالا تنه پشت، منطبق کنید که بالا تنه جلو ما بین سجاف و بالا تنه پشت قرار گیرد.
- قسمت‌های حلقه گردن، حلقه آستین پشت، سرشانه‌ها و درزهای پهلوی سجاف را بدوزید.
- اضافه درزها را کم کرده و درزهای منحنی را کلیپ بزنید. انتهای درز سجاف، در خط پهلوی بالا تنه را چرت زده و ادامه درز پهلوی را از وسط باز کرده و اتو کنید. شکل (۱-۳۵)
- بالا تنه را به طرف روی آن برگردانده و درزهای سجاف حلقه گردن و حلقه آستین را با نخ لطیف کوک زده و اتو کنید. درز خط مرکزی پشت در سجاف را تا کرده به نوار زیپ پس دوزی کنید. شکل (۱-۳۶)

پرسش‌های پایان فصل تئوری

- ۱- در چه مواردی از اپل معمولی در پیراهن استفاده می‌شود؟
- ۲- چه نکاتی را باید برای دوخت پیراهن یکسره رعایت نمود؟ (ذکر ۴ مورد)
- ۳- الگوی اپل معمولی روی چه قسمتی از بالا تنه رسم می‌شود؟
الف) از موازنه جلو تا سرشانه   ب) سرشانه‌ها
ج) حلقه آستین‌ها   د) گزینه ب و ج
- ۴- چگونگی قرارگیری اپل را روی لباس توضیح دهید.
- ۵- آخرین مرحله دوخت سجاف یکسره پیراهن بدون آستین کدام یک از موارد زیر است؟
الف) حلقه گردن   ب) حلقه آستین
ج) سرشانه‌ها   د) پس دوزی به نوار زیپ

فصل دوم

هدف‌های رفتاری

در پایان این فصل از هنرجو انتظار می‌رود بتواند:

- ۱ دخت سجاف شکاف و مچ آستین بلوزی را انجام دهد.
- ۲ آستین لبه تنگ (روش اول) را بدوزد.
- ۳ آستین لبه تنگ (شمشیری) را همراه با بندینک نخ‌ی بدوزد.
- ۴ دخت آستین لبه چین‌دار را همراه با سجاف یکسره و مچ انجام دهد.
- ۵ آستین کلوش را بدوزد.
- ۶ انواع آستین کاپ چین‌دار را بدوزد.
- ۷ دخت اپل کم چین و پر چین آستین را انجام دهد.
- ۸ آستین پفی را بدوزد.
- ۹ آستین کیمونوی بدون پنس را بدوزد.
- ۱۰ دخت آستین کیمونو با برش حلقه آستین را انجام دهد.
- ۱۱ آستین رگلان کم عمق و عمیق را بدوزد.
- ۱۲ دخت و وصل آستین رگلان را انجام دهد.
- ۱۳ در تنظیم چین‌های آستین و وصل آنها به بالا تنه، دقت و ظرافت لازم را مبذول دارد.
- ۱۴ دخت سجاف شکاف مچ مردانه را انجام دهد.

۲-۱- آستین بلوزی

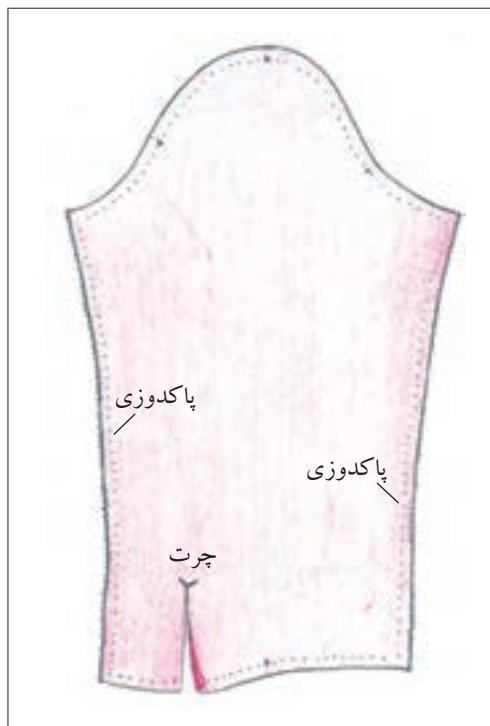
■ پس از برش و علامت گذاری خطوط و نقاط موازنه آستین درزهای آن را پاک دوزی کنید.
برای دوخت سجاف شکاف میچ مراحل زیر را انجام دهید:

۱- خط شکاف میچ را قیچی کرده و انتهای آن را به اندازه «۱ سانتی متر» در انتهای شکاف به صورت اریب به طرفین چرت بزنید. شکل (۲-۱)

۲- لبه شکاف پشت آستین، از محل چرت را دوبار تا زده و مطابق شکل چرخ کاری کنید. شکل (۲-۲)

● تصویر ۲-۱۰ ●

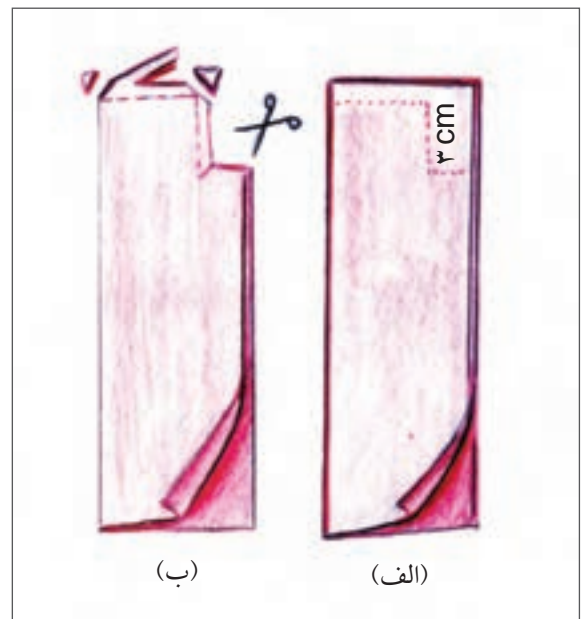
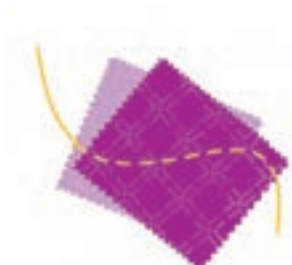
● شکل ۲-۱ ●

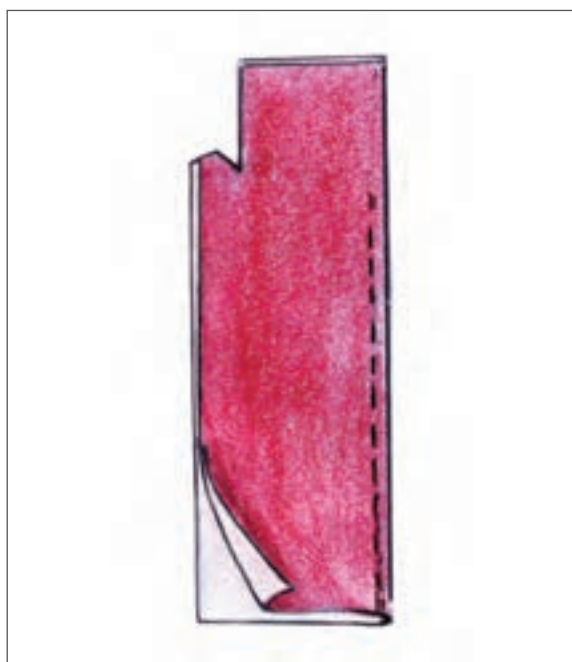
● شکل ۲-۲ ●

۳- نواری به اندازه طول شکاف به اضافه «۳ سانتی متر»
با در نظر گرفتن جا درز و به پهنای «۵-۶ سانتی متر»
از پارچه ببرید.

پهنای سجاف را از طرف روی پارچه از وسط تا زده
سپس به اندازه «۳ سانتی متر» از لبه باز سجاف به طرف
پایین، اندازه بزنید حال این اندازه و عرض تا شده پایین
سجاف را دوخته و جا درز را «۵/۰ سانتی متر» کم کنید.
۴- گوشه‌های درز را قیچی کرده و زاویه درز را به
شکل اریب چرت بزنید. شکل (۲-۳)

• شکل ۲-۳ •

• شکل ۲-۴ •

۵- سجاف را به رو برگردانید و لبه تاشده آن را به اندازه طول شکاف چرخ کنید. (بالای سجاف در مرحله بعد چرخ کاری می شود). شکل (۲-۴)

• شکل ۲-۵ •

۶- سجاف را به روی لبه شکاف جلو آستین قرار داده و لبه زیری سجاف را به لبه شکاف بدوزید. شکل (۲-۵)

۷- لبه روی سجاف را به روی درز تا زده و کوک
بزنید. شکل (۲-۶)

● شکل ۲-۶ ●

۸- سجاف را به روی شکاف اتو زده و کناره‌های
سجاف را از طرف رو بخیه تزئینی بزنید.
شکل‌های (۲-۷ و ۲-۸)

● شکل ۲-۷ ●

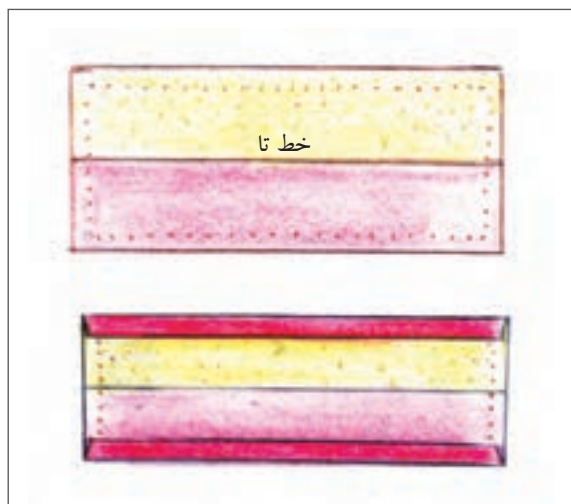
● شکل ۲-۸ ●

۱-۲-۱-۱- دوخت میچ

« $\frac{1}{4}$ عرض میچ» را لایی بچسبانید.

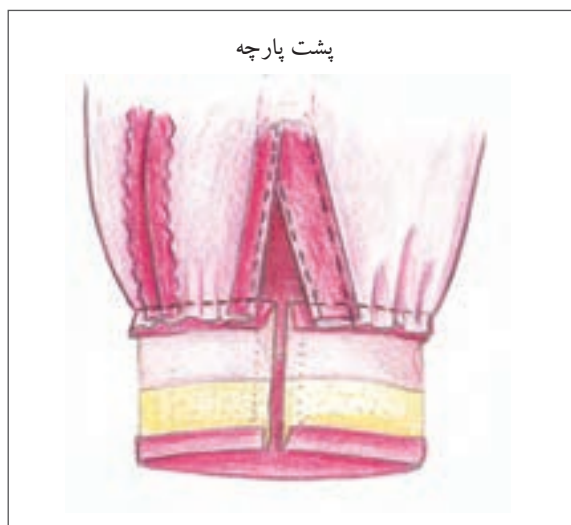
۱- از طرفین طول میچ «۱ سانتی متر» اندازه جا درز را به طرف داخل اتو کنید. شکل (۲-۹)

● شکل ۲-۹ ●

● شکل ۲-۱۰ ●

● شکل ۲-۱۱ ●

۲- درز زیر آستین را دوخته و آن را اتو کنید.

۳- لبه آستین را دو ردیف با بخیه درشت با فاصله «۰/۲۵ سانتی متر» از طرفین خط راهنما چرخ کنید. لبه آستین را چین کش کرده تا به اندازه میچ بدون جا درز درآید.

چین ها را مرتب کنید در نظر داشته باشید که در طرفین شکاف میچ، چین کمتری نسبت به روی دست ایجاد شود. شکل (۲-۱۰)

۴- لبه رویی میچ قسمتی که لایی چسب ندارد را روی خط راهنمای لبه آستین قرار دهید. درز میچ را به اندازه «۱ سانتی متر» خارج از لبه های سجاف قرار داده و آن را سنجاق بزنید.

هنگام کوک زدن میچ به لبه آستین لازم است ابتدا و انتهای میچ را بست محکم بزنید، تا موقع چرخ کردن لبه میچ با لبه سجاف در امتداد یکدیگر قرار گرفته و سپس درز را چرخ کاری کنید. شکل (۲-۱۱)

• شکل ۲-۱۲ •

• شکل ۲-۱۳ •

• شکل ۲-۱۴ •

۵- میچ را از خط تا، به طرف پشت برگردانید سپس دو سر لبه میچ را بدوزید.

مطابق شکل درز میچ را «۵/۰ سانتی متر» کم کرده و زاویه های آن را سه گوش بچینید. شکل (۲-۱۲)

۶- میچ را به طرف رو برگردانید و لبه آزاد آن را به روی بخیه ها قرار داده و سنجاق بزنید. شکل (۲-۱۳)

توجه:

بهتر است در موقع وصل میچ به آستین در نزدیکی خط مرکزی آستین کمی میچ را خورد دهید این کار باعث می شود تا در انتهای دوخت اضافه نیاید و لبه میچ به رو کشیده نشود.

۷- در این مرحله لبه میچ را پس دوزی کنید.

۸- مطابق شکل جا دکمه را در قسمت روی میچ و دکمه را در قسمت زیر آن بدوزید. شکل (۲-۱۴)

توجه:

در صورتی که میچ را از قسمت پشت پارچه، به لبه آستین دوخته اید می توانید دور میچ را از رو چرخ کاری کنید.

۲-۲- آستین لبه تنگ (روش اول)

پس از برش و علامت گذاری خطوط و نقاط موازنه، مراحل دوخت آستین را به ترتیب زیر انجام دهید.

- ۱- درز زیر آستین و لبه آستین را پاک دوزی کنید. سپس آن را با سنجاق به صورت افقی و با فاصله کم به هم وصل کرده و درز را چرخ کنید. شکل (۲-۱۵)
- ۲- درز دوخته شده را باز کرده و اتو بزنید.
- ۳- لبه آستین به روش های مختلفی دوخته می شود: شکل (۲-۱۶)

• شکل ۲-۱۵ •

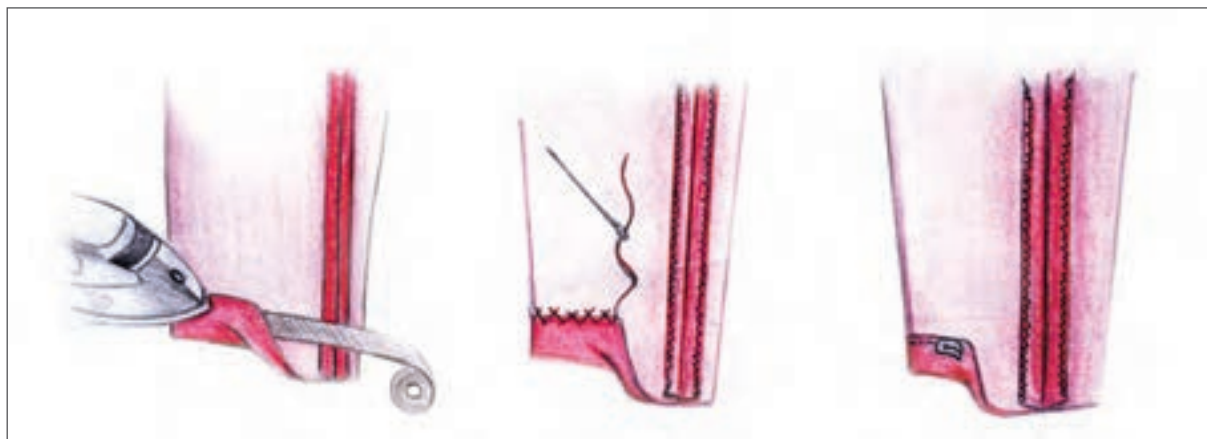
■ توسط ماشین دوخت

■ با دست به صورت زیگزاگ یا پس دوز

■ به وسیله لایی چسب دو طرفه (زانفیکس)

۴- لبه آستین را اتو کرده و آن را به بالا تنه وصل کنید.

• تصویر ۲-۱۱ •

• شکل ۲-۱۶ •

۲-۳- آستین لبه تنگ (روش دوم) (شمشیری)

معمولاً در آستین‌های شمشیری که لبه آستین تنگ است از سجاف استفاده می‌شود.

● تصویر ۲-۱۲ ●

۳- لبه آستین از خط جا درز را به طرف روی لباس تا کرده طرفین درز شکاف را بدوزید. و گوشه درز را کلیپ بزنید. شکل (۲-۱۸)

۱- از لبه آستین بعد از خط جا درز «۵ سانتی‌متر» برای شکاف لبه آستین علامت بزنید. (شکل ۲-۱۷)
۲- درز آستین را پاک دوزی کرده از بالا تا محل شکاف دوخته و آن را باز کرده و اتو کنید.

● شکل ۲-۱۸ ●

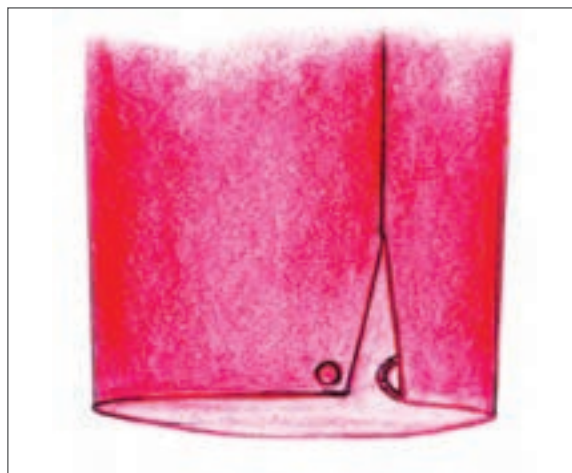

● شکل ۲-۱۷ ●

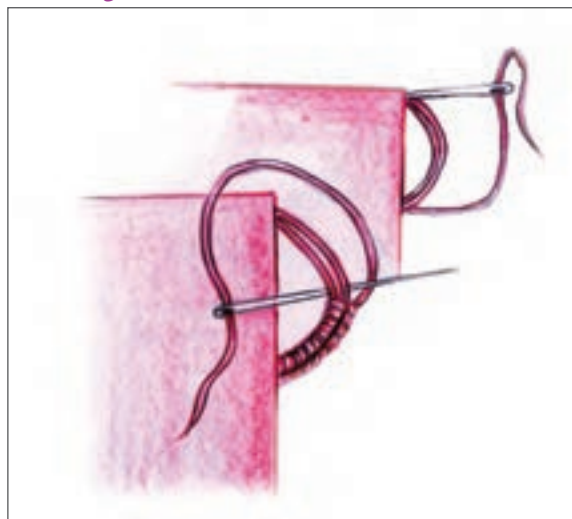
● شکل ۲-۱۹ ●

۴- لبه آستین را به رو برگردانید و آن را تودوزی کنید. شکل (۲-۱۹)

● شکل ۲-۲۰ ●

۵- در لبه شکاف جلو آستین یک بندینک بدوزید و به لبه شکاف پشت آستین دکمه بدوزید. شکل (۲-۲۰)

● شکل ۲-۲۱ ●

۱-۳-۲- طریقه دوخت بندینک نخى

۱- جای بندینک را روی لبه شکاف آستین علامت بزنید.

۲- نخ را ۴ لا کنید (می توان از نخ عمامه ۲ لا استفاده کرد) در محل علامت، نخ را به شکل حلقه محکم کنید.

۳- آن گاه روی حلقه ایجاد شده دوخت دندان موشی به هم چسبیده انجام دهید. شکل (۲-۲۱)

۴-۲- آستین با چین در لبهٔ مچ

پس از برش و علامت گذاری خطوط و نقاط موازنه آستین و پاک دوزی درز دو طرف آستین، برای دوخت سجاف شکاف مچ مراحل زیر را انجام دهید.

سجاف یکسره

۱- خط شکاف مچ را بچینید.

۲- نواری از اریب پارچه به طول دو برابر بلندی شکاف مچ به اضافه جا درز آن و عرض «۴-۳ سانتی متر» آماده کنید.

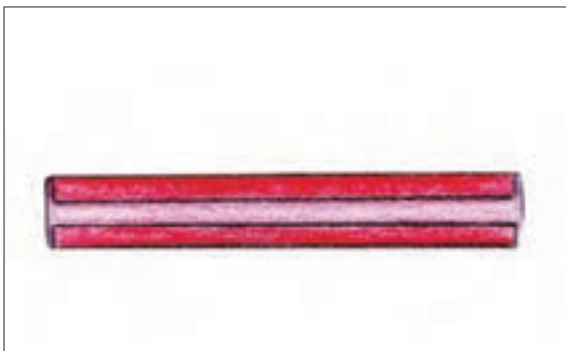
۳- دو طرف طول نوار را به اندازه «۱-۷۵/۰ سانتی متر» با اتو تا بیندازید. شکل (۲۲-۲)

۴- روی نوار آماده شده را به روی پارچه آستین در محل شکاف قرار داده و مانند شکل طول شکاف را به سجاف سنجاق کرده و چرخ کنید.

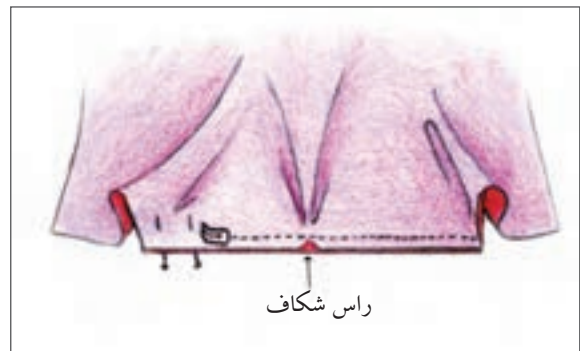
■ هنگام دوخت باید نوار در زیر کار و شکاف روی کار قرار گیرد تا اطمینان حاصل شود که انتهای شکاف دوخته شده است. لازم به ذکر است موقع دوخت، جای درز رأس شکاف به خودی خود کمتر می شود. شکل (۲۳-۲)

● تصویر ۱۳-۲ ●

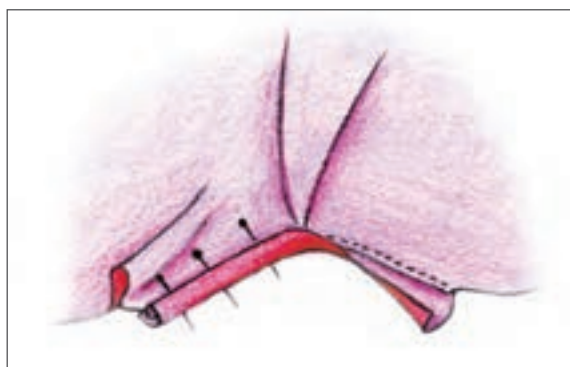
● شکل ۲۲-۲ ●

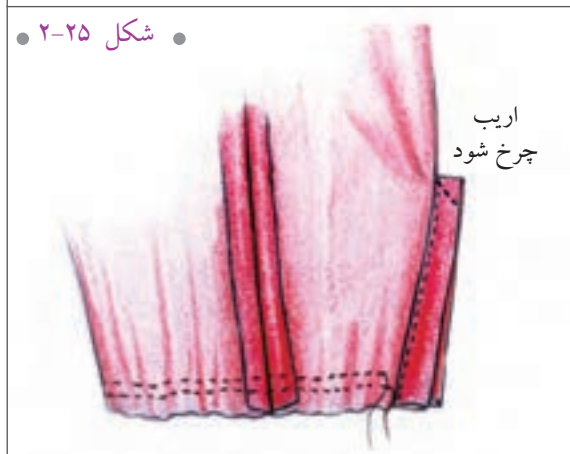
● شکل ۲۳-۲ ●

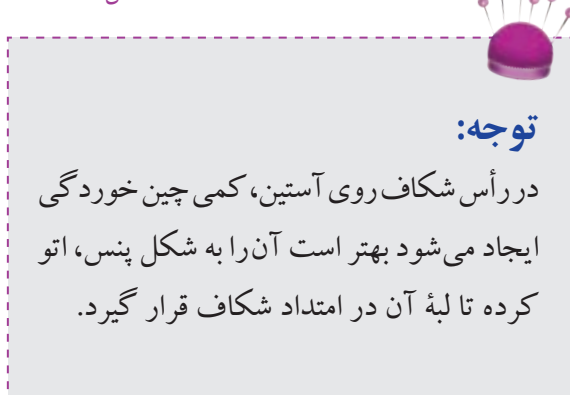
● شکل ۲-۲۴ ●

● شکل ۲-۲۵ ●

● شکل ۲-۲۶ ●

- ۵- درز را به طرف نوار، اتو کنید.
- ۶- لبه دیگر نوار را به سمت پشت پارچه برگردانده و روی بخیه‌های درز قرار دهید سپس کوک زده و آن را پس دوزی کنید. شکل (۲-۲۴)

توجه:

اگر نوار را به زیر شکاف دوخته‌اید، لبه دیگر نوار را روی آستین برگردانده و روی آن را چرخ کنید.

- ۷- دو سر نوار را روی هم قرار داده و شکاف را اتو کنید انتهای شکاف را روی نوار به صورت اریب چرخ کنید. شکل (۲-۲۵)
- ۸- لبه سجافی که نزدیک به خط مرکزی آستین است و رو قرار می‌گیرد را مطابق شکل به زیر تا بزنید. شکل (۲-۲۶)

نوع دیگری از مچ

● تصویر ۲-۱۴ ●

۱-۴-۲ - دوخت میچ (نوع دوم)

■ پس از دوخت سجاف شکاف میچ، به $\frac{1}{4}$ طول میچ لایی بچسبانید. شکل (۲-۲۷)

■ لبه آستین را با دو ردیف بخیه درشت چرخ کنید و نخ‌ها را با هم کشیده تا پایین آستین چین بخورد و به اندازه میچ به غیر از قسمت روی هم گرد در آید. چین‌ها را مرتب کنید. شکل (۲-۲۸)

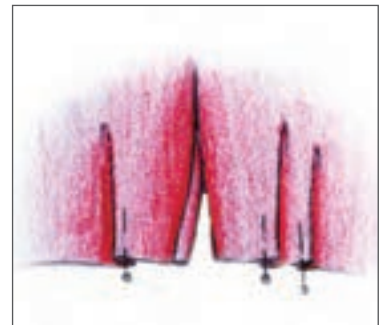
■ به جای چین می‌توانید پیلی بدهید. بدین ترتیب که دو پیلی در قسمت جلوی آستین نزدیک به شکاف و یک پیلی در قسمت پشت آستین، نزدیک شکاف درست کنید. شکل (۲-۲۹)

● شکل ۲-۲۷ ●

● شکل ۲-۲۸ ●

● شکل ۲-۲۹ ●

● شکل ۲-۳۰ ●

■ لبه رویه میچ را دولای میچ به پایین آستین بدوزید به طوری که روی دو لایه بر هم منطبق باشد و روی هم گردد در قسمت پشت آستین قرار گیرد.
شکل (۲-۳۰)

● شکل ۲-۳۱ ●

■ میچ را از پشت تا زده و دو سر آن و بالای قسمت روی هم گردد را تا لبه سجاف بدوزید. اضافه درز را بعد از «۵/۰ سانتی متر» قیچی کرده و گوشه میچ را مانند شکل، سه گوش در آورده و جا درز قسمت لایی دار را چرت بزنید. شکل (۲-۳۱)

● شکل ۲-۳۲ ●

■ میچ را به رو برگردانید، و لبه لایه دیگر را به روی درز تو گذاشته و سنجاق بزنید. شکل (۲-۳۲)

■ سپس لبه آن را پس دوزی کنید. شکل (۲-۳۳)

● شکل ۲-۳۳ ●

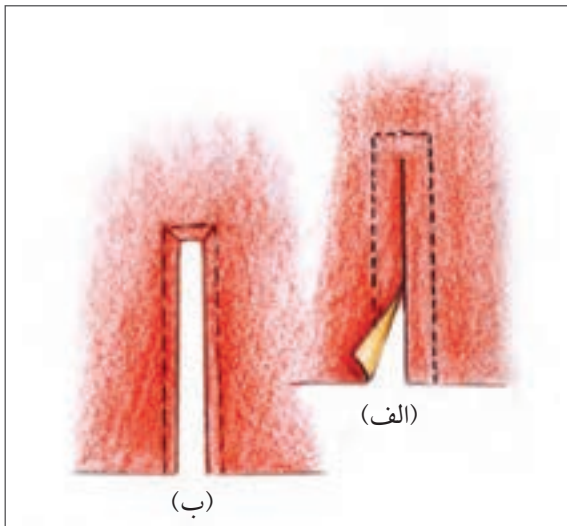
■ دور میچ را در صورت لزوم چرخ کاری کنید.
 ■ در قسمت جلوی میچ جا دکمه بزنید و رو در روی هم
 گردد در قسمت پشت دکمه بدوزید. شکل (۲-۳۴)

● شکل ۲-۳۴ ●

۲-۵- شکاف مچ پیراهن مردانه

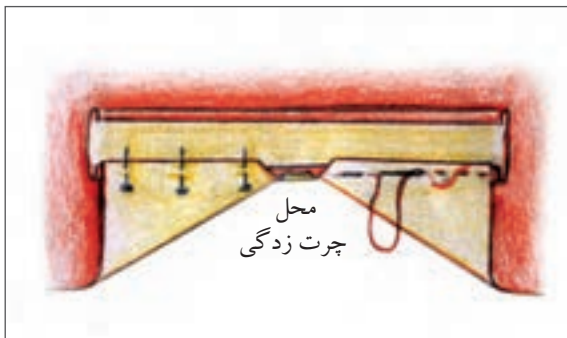
● شکل ۲-۳۵ ●

- این نوع سجاف مناسب پارچه‌های ظریف می‌باشد.
- اطراف خط شکاف را به فاصله « ۱ سانتی‌متر » کوک راهنما بزنید.
- برای محکم‌تر شدن و ثابت ماندن اطراف چاک روی کوک راهنما، یک ردیف بخیه ساده بزنید.
- سپس از جا درز « ۱ سانتی‌متر » محل دوخت شکاف، « ۰/۵ سانتی‌متر » کم کرده و زاویه‌های ایجاد شده در بالای شکاف را چرت بزنید. شکل (۲-۳۵)

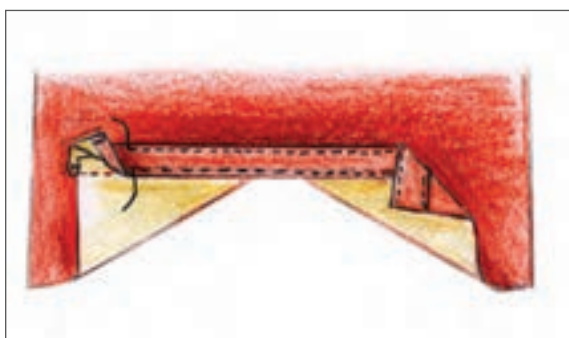
● شکل ۲-۳۶ ●

- نواری به اندازه ۲ برابر طول چاک با در نظر گرفتن جا درزها، به اضافه « ۲/۵ سانتی‌متر » و به پهنای « ۶-۷/۵ سانتی‌متر » برش بزنید. (می‌توان این نوار، از اریب پارچه باشد) دو لبه نوار را از طول، به اندازه « ۰/۷۵ سانتی‌متر » به داخل تا زده و اتو کنید.
- سپس دو لبه تا زده را روی هم قرار داده و مجدداً اتو نمایید. شکل (۲-۳۶)

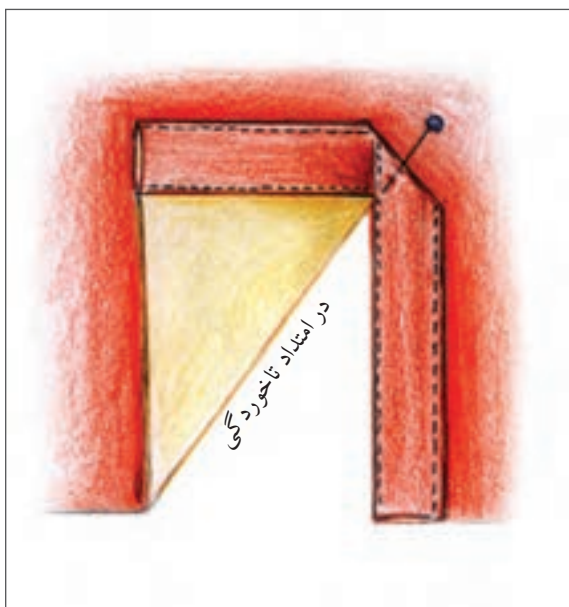
● شکل ۲-۳۷ ●

- یک لایه نوار را رو به روی پارچه قرار دهید و پس از سنجاق کردن و کوک زدن، آن را چرخ نمایید.
- محل چرت خوردگی شکاف را به حالت آزاد نگه دارید. شکل (۲-۳۷)

● شکل ۲-۳۸ ●

■ لبه دیگر نوار را از داخل بر روی درز بگذارید به طوری که روی درز را بپوشانند. سپس آن را کوک زده و چرخ کنید. دقت کنید که هر دو لبه نوار و قسمت چرت زده شده، چرخ کاری شود. شکل (۲-۳۸)

● شکل ۲-۳۹ ●

■ آستین را روی سطحی صاف قرار داده، سجاف جلوی آن و مقداری از آستین را مانند شکل به روی آستین به گونه‌ای تا بزنید تا لبه سجاف پشت و درز دوخت جلوی آن یک زاویه قائمه را تشکیل دهد. با یک سنجاق زاویه را ثابت نگه دارید به طوری که سنجاق در امتداد تا خوردگی آستین قرار گیرد. شکل (۲-۳۹)

